Lapunk mai száma 8 oldal

Debrecen, II. évfolyam, 71. szám. Szombat, 1925. március 28.

MŰTATVÁRYSZÁM

Debreczen

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Varga-utca 5. :: Telefon-sz. 789. | Politikai napilap | Egyes szám ára: 1500 korona. Előfizetési ár egy hóra 35000 K

A jogfolytonosság problémájához.

Ujabban valóságos vesszőparipája lett politikusainknak a jogfolytonosság jelszava. Kezdünk attól tartani hogy a jogfolytonosságra való fokozatos visszatérés, amelyet Bethlen István gróf kormánya a konszolidáció kiépitésével évek óta készit elő, ép azoktól az áramlatoktól van leginkább veszélyeztetve, amelyek e jelszóval játékot üznek s nem számolnak Magyarország nemzeti érdekeivel és az általános európai konstellációval. Megütközéssel vett róla tudomást az ország, hogy a régi főrendek hat esztendők keserü, de egyszersmind tanulságos mulását egyszerüen szeretnék kitörölni az események rendjéből és tudomást nem venni arról, hogy ezalatt törvényeket hozott a nemzet szuverénitását megtestesitő nemzetgyülés, törvényeket, melyeket tiszteletben kell tartaniok még azoknak is, akik külön véleményt alakitanak ki magukban e törvények keletkezésének miként-jéről. Megtagadni a magyar törvényhozás házától a törvényességet hat év multán, anakronizmus és forradalminak bélyegezni a nemzeti akaratérvényesüléssel életre hivott nemzetgyülést, amely ép a forradalmak pusztitásaiból az alkotmányosságnak helyreállitására hozott uj törvényekkel kivezette az országot s *átmentette a szent korona intézményét* és tanát a nemzeti eszme tisztaságával együtt régi tekintélyünk restaurációja számára, olyan tagadásbavétele Magyarország ujjáépülésének, amilyenre csak a pártpolitikai elvakultság vagy a nemzet életéből önmagát kiszakitó reakcionárius világnézet ragadtathatja magát. A jogfolytonosságnak ezekkel az önkéntes szervezőivel szemben, akik inkább szájukon, mintsem szivük és értelmük mélyén hordozzák a jogfolytonosságot, a kormány az, amely nem eszmei módon, hanem az adott politikai körülmények és lehetőségek szerint, reálisan szolgálja a célt. Megvalósithatatlan ideákat elhinteni és azokkal a meglévő jogalkotások érvényét kétségbevonni mindenesetre könnyebb, mint megerősiteni az emberekben a törvények rendjéhez való alkalmazkodást, ezáltal megteremtvén a polgári társadalomban az állameszméhez és a nemzeti függetlenséghez való hüséget.

Az igazi jogfolytonosság utja nem tévedhet soha forradalmi utra, az igazi jogfolytonosság olyan mint a nap, melyet ideig óráig eltakarhatnak sötét felhők, amely azonban a viharok multával ujból széthinti aranyos sugarait. — Király nélkül igazi jogfolytonosságról ugy sem lehet szó, mire való volna tehát szavakon nyargalva tagadni létezését és jogosságát mindannak, ami a forradalmak pusztitása után végre is biztos révbe vezette a sokat hányatott nemzet hajóját.

Bethlen miniszterelnök nagy beszéde a választói jogról.

A polgárság feladata. — Politikai hatalom kérdése a szélsőséges pártok részéről az általános titkos választás. A mai viszonyok közöti nem lehet a kellő vezetés nélküli tömegek kezébe letenni az ország sorsát.

Budapest, márc. 27. A nemzetgyülés választójogi bizottsága pénteken délelőtt 11 órakor Kállay Tibor elnöklete alatt ülést tartott, amelyen folytatta a választójogi javaslat tárgyalását.

Elsőnek *Mokcsay* Zoltán szólalt fel — A titkosság ellen nyilatkozik. Szeretné, ha az egész országban nyilvános lehetne a választojog gyakorlása. Csak magasabb politikai okokból ment bele abba, hogy Budapesten és a törvényhatósági városokban továbbra is titkos maradjon a választás.

Inditványozza azonban, hogy a törvényhatósági városokban is, ép ugy mint Budapesten, lajstromos legyen a szavazás. — A javaslatot elfogadja.

Szapáry Lajos gróf a következő felszólaló. Szintén a nyilt szavazás mellett van.

Maday Gyula szólal fel ezután. Azt tartja, hogy a törvényjavaslat beterjesztett formájában megfelel az ország követelményeinek, mert hiszen a férfi lakosság három egyed részének szavazati jogot ad. A nyilt szavazás felelősségre nevelő iskola. Tagadja, hogy nyilt szavazás mellett a kormányterror nagy méreteket ölt hetne. 10—20 embert lehetne terrorizalni, de ezret vagy egy kerületet nem lehet. A részletes tárgyalás során be fogja terjeszteni a következő határozati javaslatot:

A gyermekek száma és négy elemi igazolása nélkül is választójoga van annak a nőnek, aki hivatásos gazdának, bérlőnek, saját üzeme jövedelméből élő iparosnak vagy kereskedőnek törvényes felesége. — ha a férje maga is szavazati joggal bir.

Több felszólaló után lévén *Puky* Endre előadó válaszol a felszólalásokra és ezzel a javaslat általános vitája véget ért.

Az előadó után

Bethlen István gróf miniszterelnök szólal fel.

Nehéz helyzetben van, — ugymond — mert két fronttal szemben kell megvédenie a javaslatot. Az ellenzék részéről a választójog szélesebb kiterjesztését és a titkosságnak az egész vonalon való behozatalát követelik, a másik oldalon viszont főként azért, mert a titkosságot nem tették pártkérdéssé, bizonyos fokig a javaslattal szemben álló álláspontot foglaltak el a titkosság ellen.

A javaslat kompromisszumos, éppen ugy mint Vázsonyié is az volt.

A két álláspont között foglal helyet a beterjesztett javaslat, amelyet meg kell védeni kötelesek. A kormány a maga részéről, amennyire csak lehetséges volt, *honorálta az ellenzéki követeléseket.* — Meggyőződése, hogy olyan nagy kérdések, mint amilyen a választói jog is, nem alkalmasak arra, hogy pártközi konferencián tárgyalják.

Pártdiktaturáról már csak azért sem lehet szó, mert a kormány a legfontosabb kérdésben, a titkosság kérdésében szabad kezet adot a párt tagjainak.

Felhivja Szilágyit, mutasson egy kormányt a multban, amely ilyen fontos kérdésben a párttagoknak szabadkezet biztositott volna.

Azok az ellenzéki képviselők, akik felszólaltak,

legnagyobbrészt előre kialakult thézis figyelembevételével érveltek,

anélkül, hogy szükségesnek vélték volna azt be is bizonyitani.

— Vázsonyi például olyan kijelentésekkel operált, hogy a választójog kiterjesztése, az általános választójog maga az élet, az élet ellen pedig nem lehet küzdeni. Ez olyan tétel, amelyet be lehet vinni a köztudatba, amint törekszenek is erre egyes képviselők, de ez a tétel a szigoru kritika szemüvegén keresztül nem állja meg a helyét.

A választójog kérdése nem jogászi szempontból itélendő meg, mert az elsősorban politikai kérdés.

Történelmi visszapillantást vet aztán a különböző választójogi rendszerekre és igy folytatja: Azokban az országokban, ahol a széleskörü választói jog megvalósult ott *egyik oldalon a szigoru pártfegyelem által* [illegible] *szociáldemokraták* — igyekeznek elveiket megvalósitani, a másik oldalon nagy parasztitömegek azonnak, amelyeket a konzervativek próbálnak a maguk számára megszervezni. Ebben a harcban

a kevésbé homogén polgári középosztály amely tulajdonképpen a liberálisokat alkotja, háttérbe szorul

és azt látjuk, hogy a liberális polgársággal szemben egyik oldalon a keresztenyszocialisták vagy a nacionalista irányzatok, vagy a konzervativ pártok kerülnek tulsulyra, a melyek többé-kevésbé *hatni tudnak a falusi tömegekre.*

Mindenütt, ahol az általános választói jogot megvalósitották, a liberális front háttérbe szorult. *A közben álló pártoknak csak egy jövőjük van,* vagy csatlakozni a jobboldal felé, vagy a baloldali irányzathoz. — Ezzel nem akarom azt mondani, hogy helyeslem azt, amit a tisztelt képviselő urak, akik itt a passzivitás terére léptek, csináltak. Ellenkezőleg, mert én azt hiszem, hogy a polgári társadalomnak, ha látja azokat a veszélyeket, amelyek be nemcsak Magyarország, hanem az összes európai nemzetek a szélsőségnk ezen összeütközése folytán fognak kerülni,

tisztába kell jönnie azzal, hogy csakis a polgári oldalon lehet helyük,

mert csak ezen az oldalon védhetik meg azokat a nagy érdekeket, amelyek nem egy társadalmi osztálynak hanem az egész nemzetnek érdekei.

Az általános egyenlő és titkos választójog jelszavát a marxizmus, a szociáldemokrácia dobta tulajdonképen bele a politikai életbe,

az a marxizmus, amely olyan időkben, amikor talán szorult helyzetben van, amikor az ellenfelei erősebbek, a demokrácia jelszavával dolgozik, de abban a percben, amikor a saját erejét érzi, amikor látja, hogy a vele szemben álló erők gyengülnek

leveti álarcát és az osztályharc alapján állván, osztályuralomra törekszik.

— Mi Magyarországon a legjobban tudjuk, hogy a demokráciának azok a zengő szavai, amelyeket mi most a szociáldemokrácia részéről hallunk, merő illuziók abban a percben, amikor a szociáldemokrácia erő tényezővé válik. A marxizmus dobta be ezt a jelszót tudatosan, mert hiszen a nagy munkástömegek, a liberális éra alatt megerősödött kapitalizmus folytán rendelkezésére állanak és

ennek segitségével lehetőnek hiszik, hogy a politikai hatalmat fokozatosan mindenütt a kezükbe veszik.

De éppen azért, mert ez a helyzet igy áll, mert *itt nem egy jogászi kérdésről, hanem a politikai hatalom kérdéséről van szó.* Ez egy harc amelynek csak előestéjén állunk és amely csak ezután fog kifjelődni. — Abban a helyzetben, amelyben mi vagyunk, vesztett háboru után, — tönkremenve,

egyetlen képviselő sem vállalná a felelősséget, hogy a nemzetet tisztán jelszavakért kitegye nagy veszélyeknek.

Ez a választójogi kérdés beállitása kontinentális szempontból.

— Nézzük ezt magyar szempontból. — Nem alulról indult meg a választójogi harc. Mindnyájan tudjuk, hogy erre vonatkozólag az első lépés 1906-ban történt, akkor, amikor a nemzeti követelményekkel szemben *Bécsből az általános választójog fegyverét szegezték.* A magyar nép nemcsak hogy nem fogadta ezt el, hanem egyenesen visszautasitotta, mint veszedelmes fegyvert, mert tisztában volt azzal, hogy ezáltal nem népboldogságot akarnak előidézni, hanem azt, hogy

a nemzetiségeket Magyarországra rauszitsák.

A Károlyi vezetése alatt álló frakció az egyik oldalon a zászlajára irta az általános egyenlő, titkos választói jogot azért, hogy

Bécs kegyeit hajhászva, magának a talajt előkészitse

arra az időre, amikor egy demagóg és általános választójog segitségével hatalomra juthat. Vázsonyi azt mondotta, hogy a háboru alatt a király volt az, aki a demokratikus választójog jelszavát előtérbe tolta és aki a nemzetet megkinálta ezzel.

Nem a király csinálta meg — mondja a miniszterelnök — *hanem egyes urak, Tiszát akarták ezzel a kérdéssel megbuktatni.*

Ez a histórikuma a választói jognak Magyarországon.

— A szélsőséges szociálista tanok a munkásosztályban igenis talajra találtak, talajjal birnak még ma is.

Hiszen látjuk, hogy a szociáldemokrata párt tömegei között milyen szecessziós mozgalmak vannak folyamatban,

melyek bizonyára nem jobb irányzatokat kivánnak támogatni, hanem inkább a szélső bal felé kacsintgatnak. Ne felejtsük el, hogy Magyarországon is folyik ez a propaganda és hogy a forradalmak folytán külföldre kivándorolt emigránsok politikailag meghalni nem akarnak, ezt a propagandát állandóan folytatják és ezért éber szemmel kell őrködni, hogy ez ellen védekezni készek legyünk. Ne felejtsük el, hogy *a szélsőséges irányzat Magyarországon sokkal gyümölcsözőbb talajra talált, mint talált a normális időkben.* Hiszen általános az elégedetlenség az egész országban.

Ez az elégedetlenség jogos.

A középosztály tönkrement, a tisztviselői kart megfelelően fizetni nem tudjuk. Az országban általános a penztelenség. Kénytelenek vagyunk a polgárokat sulyos adókkal terhelni. Itt van az ipari pangás. A munkanélküliek nagy tömege, a földreform kérdése, amelyet *keresztül hajszolni még mindig nem voltunk képesek. — Ezek a körülmények*

álmeneti lázban tartják az alsó néprétegeket.

— Az ellenzéki képviselő urak a kormányt okolják, hogy nem tudott olyan viszonyokat teremteni, a melyek között népünk elégedett álláspontra helyezkedne. *Ők sem tudnának megfelelő viszonyokat teremteni ebben az országban, azok után a szerencsétlenségek után, amelyeken keresztül kellett mennünk.* I't minden szélsőséges agitációs jelszó sokkal inkább talajra talál ezekben a néprétegekben.

Meri-e valaki vállalni a felelősséget azért, hogy ilyen viszonyok között szabadjára engedjük a gyeplőt és mindenki legjobb belátása szerint döntse el azokat a kérdéseket, melyek általános közjót és előrehaladást jelentene.

— Egy nemzet akkor tudja jövőjét megalapozni, ha kellő vezetés és irányitás alatt áll. *Kellő vezetés és irányitás nélkül tisztán tudatlan tömegekre bizni a nemzet sorsát nagy könnyelmüség és ezt semmiféle politikus nem vállalhatná.*

Ezután a miniszterlnök részletesen fejtegette, hogy a választójogi javaslat jog kiterjesztése a mai viszonyok között elégséges. — Majd kéri, hogy beszédét a legközelebbi ülésen folytathassa. — Ehez hozzájárulnak.

Véres küzdelem az anarchistákkal.

Szófia, március 27, Tegnap este néhány detektiv az utcán megállitott három embert, akikben régen körözött anarchistákat ismertek fel. Az anarchisták futásnak eredtek, de ami or egy tiszt eléjük állt, szembeszállitak a tiszttel és a rendőrökkel. Egy anarchista és a tiszt elesett a másik két anarchista elmenekült.

120 millió koronát adott Nyiregyháza a Leánykálvineumnak.

Ma este van a Leánykálvineum javára rendezett ünnepség

Debrecen város nagy jelentőségü példaadása hamarosan meghozta a maga remélt hatását. A napokban foglalkozott Nyiregyháza város képviselőtestülete a Leánykálvineum elnökségének beadványával, amelyben ez a Nyiregyházán megnyitandó lelkészi leány árvaház és ref. polgári leányiskola céljaira tekintélyesebb támogatást kért. Az ügyet a tanács és szakosztályok előkészitése alapján a város polgármesterének: dr. Bencs Kálmánnak meleg ajánlásával vette tárgyalás alá a képviselőtestület s egyértelmü határozattal téglában és készpénzben 120 millió koronát szavazott meg.

Ez az összeg oly nagy mértékben segiti elő a cél megvalósulását, hogy az intézet felállitása és polg. leányiskolával kibővitése ma már biztositottnak tekinthető, mert habár a teljes kiépitéshez szükséges összeg még nincs is együtt, a még hiányzó rész a további adakozásokból minden bizonyosság szerint remélhető.

Nekünk, debrecenieknek különösen nagy örömöt okoz, hogy Debrecen áldozatkészsége másokat is megfelelő bőkezüségre indit. Reméljük, hogy ezek között a mások között ma este a Leánykálvineum 8 órakor a Bika disztermében tartandó ünnepélyén városunk minden nemes cél iránt érdeklődő és áldozatra kész közönségét együtt fogjuk látni. Jegyek a központi lelkészi hivatalban a mai nap folyamán és este 7 órától a pénztárnál válthatók.

A kisebbségi szerződést nem respektálják az utódállamok.

Budapest, március 28. A magyar külügyi társaság ülésén Boér Elek, ny. egyet. tanár, az aradi ref. egyházkerület volt főgondnoka előadást tartott a kisebbségek kérdéséről. — Rámutatott a nemzetiség és a nemzeti kisebbség között fennálló különbségre. Megállapitotta azt, hogy az utódállamokhoz csatolt magyar kisebbségek ezer év óta öntudatos nemzeti életre, önálló államiságra szervezkedett népnek a testéből lettek kiszakitva, ennélfogva nemzeti kisebbségünk egy élő nemzetnek a részei, ezekre a nemzeti kisebbségekre vonatkoznak legelső sorban a kisebbségi szerződések.

Ezzel szemben a cseh-szlovák kormány azt állitja, hogy ez a jog csak az általános törvények korlátjain belül áll fenn, ami világos ellentétben áll a kisebbségi szerződés szövegével és annak korlátozását jelenti. — Románia a teljes negligáció álláspontján áll a kisebbségi szerződést illetően. Románia nemcsak, hogy nem vette fel a kisebbségi szerződést az alkotmánytörvénybe, de még a kisebbség szó használatát is elkerüli.

Heinrich és Bárczy szerepe a fővárosi választásokban.

A liberális front harca a szociáldemokratákkal és a radikálisokkal. — Április 20—Május 5. közötti választ Budapest.

Budapestről jelentik: A fővárosi szabadelvüpárt válsága a polgárság széles rétegében nagy megdöbbenést keltett. Nem is annyira a kirobbant válság okozta ezt, mert ezt a válságot igen hamar elintézhetik, mint inkább az, hogy

Bárczy, aki ennek az alakulásnak egyik legerősebb oszlopa volt, olyan hirtelen elhatározással fordított hátat volt fegyvertársainak,

hogy ezzel őket a lehető legnehezebb helyzetbe sodorta.

Bárczy kiválásának első tünete az a plakát, *amelyet Ugron, Rassay és Sándor Pál irtak alá* és amelyben arra hivják fel a főváros szabadelvü polgárságát, hogy ne hagyja el a zászlót, amely alól egyszerre két vezér kidült: Heinrich és Bárczy.

De mig ez a plakát a Heinrich távozását érthetőnek mondja, — *addig Bárczyra a következetlenség bélyegét süti,* — mert megállapitja, hogy Bárczy volt az, aki a párt alakulása idején *a leghatározottabban ellenezte a szocialistákkal való kooperációt — most pedig a szocialisták és radikálisok felé orientálódik.*

Legjobb helyen szerzett információk alapján megállapithatjuk, hogy a plakátnak ez a megállapitása nem egészen helytálló.

Tudomásunk szerint Bárczy, aki tegnap a demokratikus blokkal való kooperáció szükségét hirdette,

nem lépett be a demokratikus blokkba és nem is fog oda belépni,

ellenben elfogadja azt, — hogy őt a blokk jelölje és megválaszthassa.

Bárczy a napokban elutazik a Rivierára — és a választási harcokban nem vesz részt, sőt — mint halljuk, — *csak a választások lezajlása után tér vissza Budapestre.*

Mára kiderült az is, hogy Heinrich Ferencet Bárczynak a már előzetesen ismert elhatározása és Ehrlich G. Gusztávnak Ugronnal szemben elkövetett illojális magatartása kedvetlenitette el és birta visszavonulásra.

Heinrich ma hosszasan nyilatkozik eljárásának okairól és kijelenti, hogy

visszavonulása abszolut nem érinti eddig követett szabadelvü politikai felfogását

és csak a fővárosi választásoktól való tartózkodásának kifejezője. — Ő semmiszin alatt nem óhajt szerepet vállalni a fővárosi politikában, de teljes szivvel és meggyőződéssel áll Rassayék mellett, küzdelmükre sikert kiván, párthiveinek azonban szabadkezet ad.

Heinrichnek ez a kijelentése, — noha a szabadelvü párti erők megoszlására fog vezetni, mégis hamarosan tisztázza a helyzetet és siettéti a pártválság elsimitását.

Ugyanis arról kaptunk megbizható értesülést, hogy tegnap óta többen, akik eddig a szabadelvü párt zászlaja alatt tömörültek,

bejelentették a Ripka párthoz való csatlakozásukat.

Ennek ellenére is azonban a fővárosi szabadelvü párt még mindig eléggé tekintélyes erőt képvisel ahhoz, hogy Ugron, Rassay és Sándor Pál vezetése mellett belemenjen a választási küzdelembe.

A többi polgári pártok elnöksége és intéző bizottsága tegnap este tartott ülésén foglalkozott a fővárosi szabadelvü pártban történt eseményekkel. A vezetőség a párt eredeti álláspontja mellett foglalt állást. — Elhatározták, hogy mindazokra a kerületekre, ahol a fővárosi szabadelvü párt zászlót bontott, ezt a pártot politikájában támogatják és minden lehetőt elkövetnek, hogy a választások sikerét előmozditsák.

Az eddigi megállapitások szerint a fővárosi választásoknak április végéig kellett volna lefolyniok. — Az utóbbi napokban olyan hirek keltek szárnyra, hogy a választás idejét őszre akarják kitolni.

Rakovszky Iván belügyminiszter tegnap kijelentette, hogy a fővárosi választások elhalasztásáról szó sincsen és azokat ápril 20 és május 5. között okvetlenül megtartják.

A választási határnap pontos megállapitása attól függ, hogy a közigazgatási bizottság mikor intézi el az összeirás ellen beadott panaszokat.

Korai hiresztelés Nagy Vince mandátumáról.

Budapest, március 27. Az „Ú Nemzedék" tegnapi száma mint befejezett tényt állitja be, hogy Nagy Vince mandátumát megsemmisitik. Illetékes helyen kijelentik, hogy ez a beállitás teljesen önkényes. Nagy Vince mandátuma elleni petició a biráló bizottság előtt van, de annak elkövetkezendő döntését senki előre nem tudhatja, mintahogy egy birósági itéletet sem tudhat előre senki. A biráló bizottság legutóbbi ülése, melyben Nagy Vince mandátumával kellett volna foglalkoznia, az előadó betegsége miatt elmaradt. Ujabb ülés kitüzve még nincs.

A debreceni lóversenyekre 94 millió korona dijat irtak ki

A versenyek határnapja május 16. és 17-én.

A debreczeni lovaregylet titkársága a Magyar Lovaregylet hozzájárulásával már megállapitotta a tavaszi lóversenyek határnapjait. A lóversenyek ezuttal is két naposak lesznek és pedig május 16-án, szombaton és 17-én, vasárnap, pünkösd előtt két héttel fognak lezajlani. A titkárság a verseny feltételeit már kidolgozta és jóváhagyás végett felküldte a Magyar Lovaregylet igazgatóságának. — A versenyfeltételek ugy irattak ki, hogy abban tág tere nyilik ugy a félvér, mint a telivér lovaknak, nemcsak sik, de gát és akadályversenyeken is részt venni, hogy minél fokozottabb legyen az érdeklődés, a lovaregylet ez évben szokatlanul nagy anyagi áldozatokat hozott a mult évhez képest, mert mig az elmult lóversenyeken a békebeli dijakat csak ezerszeresen valorizálva fizette ki, ez évben háromezerszeresen dijazza az egyes versenyeket, ugy, hogy a két napos meetingre összesen 94 millió korona dijat irt ki, ezen kivül minden egyes versenyben a győztes ló lovasa külön értékes tiszteletdijat is fog kapni. Előreláthatólag ez a nagy áldozatkészség, amit a debreceni lovaregylet hozott, meghozza gyümölcsét, mert a szokatlanul — vidéken sehol sem tapasztalt magas dijak vonzerőt fognak gyakorolni az istállótulajdonosokra és tekintetbe véve azt is, — hogy a versenyre benevezett lovak ide és hazaszállitási költségét, valamint azoknak itt tartózkodásuk ideje alatt élelmezését szintén a lovaregylet viseli, — tömegesen vesznek részt a debreceni gyepen, mely az urlovasok állitása szerint a legszebb és legjobban gondozott lóversenytér a fővárosit kivéve az egész országban. A lóversenyekre a páholyjegyek husvét után már kiválhatók is lesznek az Aszmann féle férfi divat üzletben, ahol előjegyzéseket már is elfogadnak. A versenyeket érdeklő minden ügyben bővebb felvilágositást nyujt a lovaregylet titkára: Loránt József, délelőtt, 74. telefonszám alatt, délután pedig a titkári hivatalban: Simonffy utca 2-a.

Színház

A Csokonai-színház műsora:

Márc. 28.: A bajadér. Operette. Viola Margit m. v. B) bérlet.
Márcz. 29.: Délután: Nótás kapitány. Operette. Grete — Gyöngyössy Märy. Olcsó helyárak. — Este: Annonia. Vigjáték. Bérletszünet.
Márcz. 30.: Gül Baba. Operette. — Viola Margit m. v. A) bérlet.

Jászai Mari nem vitézi telket kapott.

Budapest, március 27. Félhivatalosan jelentik: Több fővárosi lapban közlemény jelent meg arról, hogy Jászai Mari szinmüvésznő is kapott vitézi telket. A lapoknak ez a hiradása ilyen beállitásban nem felel meg a valóságnak, mert Jászai Mari kapot ugyan telket, de ezt a nemzeti kultura érdekében kifejtett igen értékes és eredményes munkássága elismeréséül a m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszer juttatta az illusztris müvésznőnek. A vitézi rend intézményével tehát a telek adományozás semmiféle ekintetben nincs kapcsolatban.

Szinházi iroda jelentése

Viola Margit, a Király-szinház primadonnája, ma szombaton „A bajadér"-ban fogja müvés etét a maga teljességében csillogtathatni. Toilettejei még az eddigi ket is felül fogják multni és igy ritka élvezetes estben lesz része a közönségnek.

25-ik jubiáris diszelőadása van ma „A baladé" gyönyörü zenéjü világsláger operettenek Viola Margit vendégjátékával a cimszerepben.

Kováts Terus játsza ismét Boriskát vasárnap délután a Nótás kapitány operettben.

Antonia, Kardoss Géza felléptével és id. Magyari Imre és zenekara közremüködé évei, vasá nap este.

A mozgószinházak müsora

APOLLO: Harry Piel legjobb szerepében, Az idegnélküli ember, 8 felvonásban. Kisérő: Kutba esett szerelem

URANIA: „Koroszko tragédiája", Connan Doyle regénye után. Érdekfeszitő detektivtörténet 6 felvonásban. Kisérő: Azok az átkozott jóakarók. Gaumont hiradó.

VIGSZINHÁZ: Niebelungok, éposz a germánok hős korából, második rész, utolsó nap. — Vasárnap Tom Mix bravuros szerepében Ég és föld között.

Jön: Névtelen vár és Orient,

METEORBAN vasárnap „Elveszett hajók szigete", egy attrakció és a „Szent év megnyitása Rómában."

A török felkelők veresége.

Angora, március 27. Török Távirati Iroda: A Tigristől nyugatra a lázadók teljes vereséget szenvedtek és kénytelenek voltak több állomásukat feladni. Dia bekir vidékén a felkelők nagy veszteséget szenvedtek.

Öngyilkos tőzsdebizományos.

Budapest, március 27 Ma délben a Gellért-tü dő egyik kabinjában Zoltán Felix 38 éves tőzsdebizományos főbe lőtte m gát és meghalt. A kabin toa ett asz alán a következő szövegü levél feküdt:

— Iróasztalom középső fiókiában a levélgyü tő alatt négy levelet hagytam. A vasszekrényben levő kazettában maradt valamennyi pénz temetési költségre.

Minden vonalon leszállitják a kamatlábat.

A Pénzintézeti Központ két százalékkal leszállitotta a kamatlábat. — A Nemzeti Bank esetleg ujabb kamatlábmérséklésre is elhatározza magát

Budapest, márc. 28. — Szombaton tartja első kögyülését előtt leszállitotta a kamatlábat. — A Nemzeti Banknak ez az elhatározása annak az igazolása, hogy bizik az ország gazdasági életének konszolidálásában és hogy olyan atmoszférát akar teremteni, amelyben a hitelélet forgalmának megkönnyebbülése szabadon fejlődhetik ki. A jegybank vezetősége a hivatalos bankráta leszállitásának hatását figyelemmel fogja kisérni és nincs kizárva annak a lehetősége sem,

hogy ha a kamatlábmérséklés csakugyan létrehozza azokat ez eredményeket, amelyek a gazdasági élet javulására mutatnak nem zárkózik el egy ujabb bankkamatláb leszállitástól.

A budapesti piacon máris azzal a következménnyel járt a jegybank kamatlábmérséklése, hogy a Pénzintézeti Központ az egész vonalon két százalékkal leszállitotta a leszámitolási és a lombardkamatlábat és a budapesti piac többi intézetei is követni fogják a Pénzintézeti Központ példáját, ha nem is egész két százalékkal, de olyan arányban szállitják le a kamatlábat, mint ahogy azt a Nemzeti Bank tette.

A bankkartel már foglalkozott a kamatlábmérsékléssel, de nemcsak a leszámitolás és lombardkölcsön kamatját fogja leszállitani, de leszállitják a betéti kamatlábat is.

Ernei Károly, a Pesti Hazai Takarék vezérigazgatójának elnöklete alatt tanácskozik a bankkartel és ezen az értekezleten döntenek a kamatlábleszállitás mértékéről. — Arról értesülünk, hogy *másfél százalékról két százalékig terjed majd az intézetek kamatlábmérséklése.* A betétkamatnak leszállitása is nyomon követi a kamatláb mérséklését, mert hiszen eddig főleg az volt az oka a magas betéti kamatnak, hogy drága volt a pénz. A bankok is arra számitanak, hogy ha a kevesebb kamatot fizetnek a betétek után, alacsonyabb kamat mellett számitolhatnak le váltót és folyósithatnak lombardkölcsönöket.

Banditák akarták kifosztani a párisi expresst

Párisból jelentik: Az express kisiklása helyén a bizottság megállapitotta, hogy banditák lazitották meg a sineket.

Arra számitottak, hogy a kisiklott vonat a pálya melletti árokba zuhan és akkor kifoszthatják.

Csak a mozdonyvezető hidegvérének köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. A vezető a 90 kilométeres sebességgel rohanó vonatot olyan ügyesen fékezte meg, hogy ezáltal megmentette azt a biztos pusztulástól.

A sinek mellett megtalálták a szer számokat is, melyeket a banditák a közeli vasuti mühelyből loptak.

60.000 munkás áll sztrájk előtt Maerisch-Ostrauban.

Märisch Ostrauból jelentik: A karvini bányjszok és munkások bér mozgalma döntő stádiumba jutott.

Ha a munkaadók nem teljesitik követeléseiket, március 30-án általános sztrájkba lépnek.

A kommunisták röpiratot bocsátottak ki, melyben bejelentették, — hogy a bányák munkásüzemi tanácsának határozata folytán a munkások hétfőn sztrájkba lépnek.

A röpirat cseh, lengyel és német nyelven jelent meg.

A bányászok 20 százaléka, fémmunkások és vegyészek, 30 százalékos béremelést követelnek.

Ha nem sierül megegyezni, hétfőn 60.000 ember sztrájkba lép.

A szerb szkupcsina csak a Radics-párt vezéreinek mandátumát semmisitette meg.

Belgrád, március 28. A délutáni minisztertanácson hozott megállazodás értelmében a szkupstina ma éjszakai ülésén a Radics mandáumok ügyében a következő határozatot hozza:

A vezetőség tagjainak mandátumait akik ellen vizsgálat folyik, — tehát Radics István, a két Kossutics, Krnyevics, Macsek és Predavecz — mandátumait megsemmisitik.

Azoknak a képviselőknek a mandátumai tekintetében, akik a volt szkupstinának tagjai voltak, szám szerint 39-en, — vizsgáló bizottságot küldenek ki, mig azoknak a képviselőknek a mandátumait, kik az előző szkupstinának nem voltak tagjai, — hitelesitették, ezek száma 19.

Baksör csapolás

a Gambrinusban megkezdődött

LEGSZEBB ~ LEGOLCSÓBB ~ LEGJOBB

FÉRFIRUHA SZÖVETEK

csak

FELDHEIM DEZSŐNÉL (Piac-utca 67. szám) SZEREZHETŐK BE

A cseh diplomáciai kar nem türi a prágai pápai nuncius sértegetését.

Prága, március 27. A cseh szocialista lapok a pásztorlevél ellen folytatott sajtóküzdelme során a prágai pápai nunciust a leghevesebb támadásban részesitették. A támadó cikkek hasábjain ismételten előfordult az „alkalmatlan idegen" kifjezés. — Mint most a Frazki Vecernik értesül, a diplomáciai testület dr. Benes külügyminiszternél eljárt ezeknek a lapoknak a hangja ellen és értésére adta a külügyminiszternek, hogy a diplomáciai testület a nunciusnak, aki a testület doyenje, hasonló megsértését nem fogja továbbra eltürni.

Tóth Árpád kritikája „Zazá"-ról.

A törvényszék felmentette a hirlapirót.

Budapestről jelentik: 1923. május 18-án mutatta be a Városi Szinház a „Zaza" cimü operát. A bemutatóról Tóth Árpád volt debrecni, jelenleg fővárosi hirlapiró a „Pesti Napló" május 19-iki számában kritikát irt, amelyben élesen megtámadta az előadást és kifejtette, hogy „a darab rendezője a pesti hisztérikák mentalitásán keresztül szoros barátságot kötött Wedekind kéj eány típusával". A kritika miatt Dálnoki Viktor becsületsértés és hitelrontás cimén pert inditott Tóth Árpád ellen, akinek ügyét ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Töreky-tanácsa. A mai tárgyaláson Tóth Árpád kijelentette, hogy a kritikát közérdekből irta, mert kötelességének tartja, hogy megvédje a magyar operaszinpadot a lealacsonyitástól. Küzdenie kell a Budapesten elharapózott szellem ellen, amely a kokottban látja az ideált és közönséges drasztikus eszközökkel dolgozik. — Dalnoki Viktor rendezési munkájával ezt a szellemet vitte a szinpadra, hiszen az első felvonásban egy öltözködési jelenet játszódik le, amelyben a müvésznő a rivalda elé állott, oti igazgatta harisnyáit és a lábszárait verdeste. Dalnoki rendezte továbbá a „Tükör" cimü pantomimet is, ahol a cimszerepet játszó müvésznő egy szövetbabával bizonyos szerelmi konnexzióba lép. — A Zazában van egy jelenet, ahol a nászéjszakából felébredő nő izléstelenül viselkedik az ágyban heverő férje mellett — Igazolni kivánja, hogy a darabban az erotikus részletek tulzottan vannak aláhuzva és nem felelnek meg a szinház müvészi nivójának.

A kihallgatott nagyszámu tanuk Tóth Árpád kritikájának adtak igazat.

A tanuk kihallgatása után a vád képviselő Moldoványi ügyész kijelenti, hogy nem tálalja a vád képviseletét. A pótmagánvádat Dalnoki ügyvédje vette át majd megtartották a perbeszédeket.

Vajda Ödön védő azt fejtegette hogy Tóth Aladárt a tanuvallomások igazolták, sem hitelrontást, sem becsületsértést nem követett el.

A biróság ezután itéletében felmentette a hielrontás és becsületsértés vétsége alól Tóth Aladárt.

Az itélet indokolása szerint Tóth Aladár azzal védekezett, hogy egy irány ellen küzdött, a frivol érzékiség kidomboriása ellen.

Festéket

Padlólakkot, brunolint, terpentint, firniszt, zománclakkot és minden színü porfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat

STERN

festéküzletben Piac ucca 10. Bikával szemben.

Milyen volt az élete annak, aki 105 évet élt.

Hogy élt a 105 éves korában elhunyt Rigász Antal. — Szerette a hust, a bort csak mértékletesen itta.

A Kigyó-utca 37. szám alatt levő családi házacska egyszeriben hires porta lett. Nem csoda, hiszen Debrecen legöregebb emberét, az öreg Rigász Antalt innen temették el, azt a Rigász Antalt, aki 105 évet élt — mindvégig viruló jó egészségben. — És most, hogy a „Debreczen" cikke után a nagy nyilvánosság is megtudta az öreg aggastyán halálát, sokan keresik fel Rigász Antalnak lányát, Szopkó Mihálynét, aki az utolsó éveiben együtt élt az öregekkel, mert Rigász második felesége 95 évet élt s csak pár hónappal ezelőtt vitték ki a matrónát a csend birodalmába, a temetőbe.

— Bezzeg, mig élt szegény jó édesapám, addig nem kerestek fel ilyen sokan, de most, hogy hire ment...

Ezekkel a szavakkal fogadott *Szopkó* Mihályné, aki ugyanesak nevezetes asszony, *mert 8 izben hajózott át Európából Amerikába...* Jövetelemkor aztán sikerül kiengesztelnem Szopkónét, hogy nem tudtuk Rigász Antal aggkorát, különben megintervjuvoltuk volna még életében.

Szopkóné előadásából aztán megtudom, hogy Rigász Antal 1820-ban született az ungmegyei Vaja községben. Édes apja földmives volt s a gyermekek hamarosan árvaságra jutottak. Rigász Antal igy több testvéreivel árvaságra jutott s az apja inasnak adta. A kis inas azonban, mikor apja másodszor is megnősült, hazament mostoha anyjához. A mostoha rosszul bánt a fiuval, ugyanannyira, hogy az inasok vándorbotját kezébe vette s ott hagyta szülőfaluját. Igy került el 1840-es években Mezőladány községbe. Itt érte a szabadságharc, amelynek kitörése előtt a fiatal Rigász Király Béla mezőladányi jegyző rokonaihoz került. Ott rendkivül megszerették s hogy el ne vigyék a 48-as háborukba. Király Bélaék rokonai hosszu időkön át mezőladányi uriházuk padlásán rejtegették.

Kétszer nősült Rigász Antal. Első házasságából négy gyermek született. Ezek közül kettő még életben van, a 74 éves János, aki cseh megszállott területen él és az 55 éves András.

Első felesége halála után ujra megnősült Rigász Antal. Második felesége Fülöp Borbála volt, — akivel hosszu és boldog családi életet élt. — *Ebből a házasságból 8 gyermekük született* s ezek közzül most kettő él: Rigász Magda Szopkó Mihályné és ifj. Rigász Mihály, aki Amerikában virágzó füszerüzlet tulajdonosa Hinos államban.

Az aggastyán életéről még sok sok érdekes dolgot mesélt el Szopkó Mihályné. Elmodta, hogy édes apja hatalmas, erős ember, nagyon rendes földes gazda volt. Szeretett dolgozni, de szeretett jól is élni.

Kedvenc étele a hus volt s hozzá mértékletesen bort is iszogatott, de részeg egész életén át sosem volt.

Szopkóné aztán elmondta, hogy ő 1902-ben kiment jelenlegi férjével Amerikába. Ott Newyorkban telepetek le, majd Wirginiába mentek, — közben egybekeltek. Egybekelésük után 8 izben látogatta meg Amerikából Mezőladányban élő szüleit.

A világháboru után 1920-ban visszavándoroltak s minthogy az amerikai élet után nem birtak a falusi élettel megbarátkozni, igy Debrecenbe jöttek és megvették ezt a kis Kigyó-utca 37. szám alatti sarok telket s ide költöztünk... 1921-ben az öreg Rigász Antal és felesége eladták mezőladányi fekvőségüket és Szopkóékhoz mentek, akik az öregeket s ide költöztek... — 1921-ben az tal és felesége Szopkóéknál laktak 1921. óta. Az öreg pár egész a téli hónapokig viruló jó egészségének örvendtek. A télen aztán meghütötte magát Rigásznė s meghalt.

— Tetszik tudni — fordult hozzám Szopkóné — mikor kivittük a temetőbe szegény anyánkat, ides apám azt mondta:

„én még nem halok meg, én még egy évig legalább tulélem..."

— Ugy is nézett ki. Erős tagbaszakadt férfi volt s szemefényét hiába veszitette el, *a gyomra jó volt az utolsó órájáig.*

— A napokban, hogy legyengült, csak huslevest adtam édesapámnak, mire az öreg azt mondta nekem, — hogy *„lányom, aki a levét megtudja enni, a husát is egye meg..."*

Elmondta még Szopkóné, hogy édesapja mindég nagy hajat viselt. Egy alkalommal barátaival összeveszett. A barátok kilesték, amikor hajadonfővel a kerités mellett megállt. Ekkor az egyik a hajába ragadt és hátra rántotta Rigászt hajánál fogva. Az öreg erre rádült a keritésre, de oly erővel, hogy kidült a kerités *és maga alá szoritotta a támadót,* a ki alaposan elvert, mire a többi haragosok elmenekültek...

És mesélt még Szopkóné sok-sok érdekes epizódot az aggastyán életéből, mind megannyi jellegzetesség egy ritka hosszu élet folyásából...

(m. j.)

Mondjon már valami ujságot . . .

— Mondjon már valami ujságot, kedves Szerkesztő uram, de valami érdekeset, nem olyat, amit megirnak.

— Nehezen lehet Nagyságod kivánciságát kielégiteni. Legközelebb már külön ujságot szerkesztünk az ön számára, ezzel a cimmel: *„Más mint a többi".*

— Látja, ez lenne az igazi. No de halljuk az érdekességeket.

— Hát mit is mondjak? Érdekli az, hogy több debreceni kereskedő és iparos husvéti meglepetésben akarja részesiteni a kis királyt. *Valódi hamisitatlan, Debrecenben készült magyar ruhát, forgós kalpagot* visz ki egyik előkelő debreceni kereskedő Lequitióba, a kis királyfinak.

— Igazán?

— Egészen komolyan mondom. — Nagyon kedves dolog és jellemző, hogy spontán, önkéntes felajánlással készült a szép ajándék minden darabja.

— No ezt az érdekességet én is viszonzom. Tudja, hogy *Huzella* Tivadar debreceni egyetemi tanárnak „Háboru és béke" cimü könyve megjelent francia nyelven is?!

— Tudom.

— De azt nem tudja, hogy *Romain Rolland is gratulált hozzá.*

— Romain Rolland, a hires pacifista?

— Pacifista. Jó, jó, de ne feledje, hogy Romain Rolland mint humanista szerzett világhires nevet. — A háboru alatt a hadifoglyok helyzetének javitásáért harcolt.

— No nem is azért mondom, mintha az elismerés értékét akarnám csökkenteni.

— Mi ujság *irodalmi berkekben.*

— Várják *a nyugatistákat.* Április 5-én lesznek itt.

— Lesz közönség?

— Oh nagy az érdeklődés. Külön érdekesség, hogy szemtől szemben láthatjuk a felolvasó asztal mellett *Térrey* Sándort, ezen a néven országos hirü költőt, aki most az egyszer nem tagadhatja le, hogy *ő a civil életben dr Kuthy Sándor.*

— Ott leszünk. De mondja csak, micsoda *nagy épitkezés* folyik a volt Arany Bika-mozgó helyiségében.

— Nem tudja? Oda költözik a Tiszántuli Hirlap lapvállalat, ott lesz a „Debreczen" is. *Egy modern nagy ujságüzemet láthat ott pár hét mulva.*

— Brávó, majd megnézzük. Apropos, mozi. Hogy mennek a mozgók?

— Azt hiszem, nem lehet panasza Szabó alispánnak. Aki jó adminisztrátor, az nemcsak megyét, hanem mozit is tud igazgatni. Tudja, hogy Máramaros egykori neves alispánja igazgatja most a mozikat?

— Tudom. A Niebelungok is beváltak.

— Hogyne. Nem a német hőkort, hanem a mozik hőskorát hozták vissza.

— Hát a *társaságokban* mi ujság?

— Mit is szabad elmondanom? A nemzetes Kertész családnál fényes eljegyzés volt a mult héten. Régi, patriárchális ünnepség volt. A bájos és nagymüveltségü Kertész Katalint jegyezte el dr. Horváth Ferenc, békéscsabai ügyvéd. A vendég koszoru több, mint félszáz előkelőséget számolt.

— Én is mondok egy hymen hirt. Sándor Ármin, főtéri ékszerész is bucsut mond a legény életnek. Szerdán a Kereskedelmi Csarnokban valósággal bankett-szerü legénybucsu volt. — Magyary muzsikája mellett nem is volt nehéz bucsut mondani a legényéletnek.

— Ennek az örömére mi is igyunk egy pohár Szalvátor sört.

— No, azt ugyan nem iszik. Elfogyott ugy a Bikában, mint az Angolban, az utólsó cseppig. Pedig *egy vagonnal hozatott* belőle a Németh dinasztia.

— No, akkor üljünk le a padra.

— Helyes, látja, milyen kulturhely lett Debrecen. Sőt most jön vagy ötven *valódi Buchwald szék.* Olyan lesz a fasor, mint a dunaparti korzó

— Duna nélkül.

— Éljen a *padi*sah.

— Ki az a padisah?

— Hát nem tudja? Az agilis Irmay Béla.

— Miért hivják padisahnak?

— Ő a pad-igazgató. Ezért stilszerüen *padi*-sahnak nevezik bohém körökben.

— Még egy ilyen adomát és a rendőrnek adom át.....

(Ipszilon.)

Április 5-én leplezik le a Kollégiumban Mácsay Sándor arcképét.

A Debreceni Városi Dalegylet által boldog emlékezetü néhai Mácsay Sándor főiskolai tanár, a dalegylet 38 éven át volt karnagyának, a Magyar Dalosszövetség volt vidék itárs karnagyának arcképleleplezése alkalmából az 1925. évi április hó 5-én, azaz vasárnap délután 5 órakor, a debreceni ref. kollégium énektermében kegyeletes emlékünnepélyt rendez.

Müsor a kövtkező:

1. Chopin: Gyászinduló. Férfikarra átirta Sztára Sándor. Előadja a Debreceni Városi Dalegylet, Sztára Sándor városi zeneiskolai tanár, a dalegylet karnagyának vezetésével.

2. Emlékbeszéd. Tartja dr. Boldizsár Kálmán, városi tb. tanácsnok, a Debreceni Városi Dalegylet választmányi tagja. Ennek keretében Mácsay Sándor arcképének — melyet ifju Kovács János festőművész festett — leleplezése.

3. A Magyar Dalosszövetség által a dalegylet tagjai részére adott szolgálati kitüntetéseket átadja dr Baránszky Gyula, m. kir. kormány főtanácsos, a Magyar Dalosszövetség ügyvezető elnöke.

4. Hamma: Esti nyugalom. Előadja a Debreceni Városi Dalegylet, Sztára Sándor városi zeneiskolai tanár, a dalegylet karnagyának vezetésével.

Belépő-dij nincsen.

A terem befogadóképességére tekintettel a meghivó belépőjegyül szolgál. Adományok a dalegylet javára köszönettel fogadtatnak.

Kivonják a bolgár 2 levás bankjegyeket a forgalomból.

A kereskedelmi és iparkamara értesiti a kereskedőket, iparosokat, pénzintézeteket arról, hogy az eddig forgalomban volt 1 és 2 leva névértékü bankjegyeket kivonják a forgalomból és hasonnévértékü alumínium pénzzel helyettesitik.

A kicserélés határideje 1925. évi május hó 31-ig lett megállapitva. Ezen időn tul a szóban levő bankjegyek érvényüket vesztik és többé beccserélhetők nem lesznek.

A kicserélésre kerülő 1—2 levás bankjegyek a Bolgár Nemzeti Bank sofiai főpénztáránál nyujtandók be.

INGYEN SALÁK azonnal hordható az Arany Bika udvaráról

Párisi utamról hazaérkeztem a legszebb divatujdonságokkal
RISKÓ női diva terme PIACZ-U CA 26

A Baksör csapolást a Gambrinus már megkezdte

TAVASZI KALAP UJDONSÁGOK MEGÉRKEZTEK Herman és Friedmann PIAC u 10

Kérje mindenütt a „Debrecen"-t.

Izzadás ellen Antisanol-kenőcs
Hatásban biztos, használatban kellemes.
BÁNÓ ANDOR Arany Angyal gyógyszertára
DEBRECEN, Piac-u. és Szent Anna-utca sarok.

Hirek

Vasárnapi istentiszteletek.

Nagytemplomban d. e. 10 órakor bibliát olvas és imádkozik Murakőzy Gyula. Karéneket ad elő a Kálvinisták Templomegyesületének Vegyeskara. Prédikál Czegledy Sándor, d. u. 5 órakor Seress Béla. Kistemplomban d. e. 9 órakor predikál Seress Béla, d. e. 11 órakor Peles ey Sándor, délután 2 órakor Márton Sándor. Kossuth-utcai templomban d. e. 10 órakor Keresztury József, d. u. 5 órakor Perpéth Ferenc. Árpádté i templomban déle őtt 10 órakor predikál Márton Sándor, délután 2 órakor G. Nagy Béla. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor predikál Molnár Ferenc, délután 2 órakor Peleskey Sándor. Homokkerti imaházban délelőtt 10 órakor predikál Papp Imre. Nyilastelepen délután 3 órakor predikál Zámbory Sándor. Oratoriumban délelőtt 10 órakor Kovács János. A Csapókerti iskolában délután 4 órakor vallásos ünnepely lesz a követ ező műsorral: 1. Közéne XC. zs. 1. v. 2. Imádkozik Némedy I. 3. Énekel a gyerm. vegyeskara (III. o.) 4. Bibliát magyaráz Kardos E. 5. Gyermekszavalatok. 6. Közéne XC. zs. 7. v. 7. Bibliá részt mondanak a gyermekek 8. Énekel N S. 9. Felolvas Szundy B. 10. S av l Sipos K. 11. Imádkozik Módis L. 12 Közének 100 d. 1. v.

Szombat délután 3 órakor Vagongyárban Uray Sándor.

Vasárnapi iskola délelőtt fél 9 órakor a Diakónissza-Otthonban, Miklós-utca, Pacsirta-utca, Leány-utca, Csonka-utca és Vigkedvű Mihály-utcai iskolában, délelőtt 9 órakor Csap utca 9. Nyilastelepi iskolában, a Dóczi-intézetben és a Széchenyi-utca 4. sz. a. paróchián, d. e. 10 órakor a homokkerti iskolában, d. e. 11 órakor a Füvészkert-utcai iskolában és délután fél 3 órakor a Nyulas-barakban.

A Konfirmált Leányok Szövetségének összejövetele vasárnap d. u. fél 4 órakor Ispotály-telep 9. sz. tartatik. Ugyanott 5 órától felnő teknek biblia óra.

A Keresztyén Ifjúsági Egyesület márc. 29-én, vasárnap Kollégium I. földszint 4. sz. a. d. u. 5 órakor a szokásos összejövetelét megtartja.

A Kálvinisták Templomegyesülete Vegyesénekkara tanulási óráit hetenkint hétfőn és csütörtökön tartja 6—7-ig a Tanító Otthonban (Egyházi hivatal udvarán keresztépület) uj tagok jelentkezését ugyanakkor és ugyanott elfogadja Szabó Lajos ref. kántor, karnagy.

A róm. kath. templomban

reggel fél 7, 7, 8, 9, 11 és háromnegyed 12 órakor csendes szentmisék. Fél 10 órakor ünnepélyes nagymise, utána szentbeszédet mond Kovács Sándor káplán. Délután fél 4 órakor keresztuti ájtatosság, melynek végeztével predikál Palóczy János káplán.

Az ág. ev. templomban

az istentiszteletet márc. hó 29-én vasárnap d. e. 10 órakor Kapi Béla ev. p spök végzi. Vegyeskar. Offertórium. Szerdán d. u. 5 órakor bőjti istentisztelet.

— **A Leányclub** f. hó 29-én, délután 4 órakor a Svetits intézet IV. elemi oszt., gyülést tart, melyre a tagok pontos megjelenését kéri az elnökség.

— **Lelkigyakorlat — csak férfiaknak.** Április első napjaiban, közvetlenül a husvéti ünnepekre, kizárólag férfiaknak, három napos lelkigyakorlat lesz a róm. kath. templomban. — Naponta egy szent beszéd lesz és pedig április 2-án, 3-án és 4-én mindennap este 7 órakor.

— **Előadások a Katholikus-Otthonban.** A Katholikus-Otthon vasárnap is megtartja szokásos kulturdélutánját, amelynek műsorán dr. Bethy György Tibor helynoki titkár és Kovács Sándor káplán szerepelnek egy-egy előadással. — Dr. Bethy a római kérdésről értekezik, Kovács Sándor pedig a keresztényüldözésről fog előadást tartani vetitett képek kiséretében. A kulturdélután pontban 5 órakor kezdődik. Belépődij nincs, de a felmerült költségek fedezésére szivesen vesznek önkéntes adományokat.

Magoss György polgármester üdvözölte a Békessy vivóklub versenyének győztes bajnokait.

Nagyszámu közönség érdeklődése mellett, kitünő eredménnyel zajlott le a bajnoki vivóverseny.

A debreceni sportélet nagy lendületü fejlődését legszebben bizonyitja a Békessy Béla vivó klubnak pénteken délután lezajlott bajnoki versenye. A ref. főgimnázium tornacsarnoka már délután 6 órakor, a verseny kezdeténél, zsufolásig megtelt az érdeklődő közönséggel. A védnökök sorában ott volt Debrecen társadalmának számos vezető egyénisége, dr. Hadházy Zsigmond főispánnal és dr. Magoss György polgármesterrel az élén.

A vivóverseny este 8 óráig tartott. A verseny eredményei: A klub bajnokságát Kalnicky Géza főhadnagy nyerte el nagyszerü küzdelemmel. Második Idványi hadnagy, harmadik Deczner József őrnagy, negyedik Beczner József őrnagy, negyenay Kálmán. A junior verseny győzői: Ungár, Keresztes, Szücs és Wiener.

A vivóverseny eredményének kihirdetése után dr. Magoss György polgármester az alábbi szavakat intézte a vivókhoz:

— Büszke örömmel üdvözölöm a sport sikerét és kiváló eredményeit a ma tartott verseny győztesei által. Hálás elismerés azért, mert ezek a férfit dicsőitő tulajdonságok nem kizárólag a miénk, hanem első sorban a nemzeté. Amidőn kiosztásra kerülnek a bajnokság dijai, azzal a kéréssel fordulok Önökhöz, hogy ezt az utat folytassák kitartással a jövőben is. Legyenek a dijak megannyi elismerések és buzditások a jövőre.

Ezután a bajnokok sorra járultak a polgármester elé, aki mindegyikőjük kezét férfiasan megszoritotta s az értékes emlékdijakat átadta.

A vivóverseny után a vivóklub vezetősége, bajnokai és tagjai részvételével az Angol királynő étterem külön termében társas vacsorát rendeztek.

Viola Margit, Kovács Terus és Szilágyi Marcsa küldöttségjárása a városházán.

A „Fifi" bemutatására kértek engedélyt. — Csak félmeztelen szerepek lennének. — Csürös tanácsnok tanulmányozza a szövegkönyvet.

Érdekes küldöttség járt tegnap délelőtt a városházán.

Viola Margit, a Csokonai szinház vendégművésznője, U. Kovács Terus és Szilágyi Marcsa voltak a nem mindennapi küldöttség tagjai, mely bekopogtatott dr. Csürös Ferenc kulturtanácsnok szobájának ajtaján.

A küldöttség ellenállhatatlan szónoka nem kevesebbet kért, mint azt, hogy a hires *„Fifi"-t a debreceni szinházban is bemutathassák.* Ismeretes, hogy a Fifi budapesti bemutatója meglehetős viharos volt. A rendőrség ugyanis a kitüzött bemutató előtt betiltota az előadást, miután szinte meztelen szerepek vannak előirva benne. A betiltás nagy szenzáció volt s később az enyhitett Fifi sok jubileumot ért meg.

A hármas tagu deputáció azzal érvelt Csürös tanácsnok előtt, hogy a *szinház teljesen elvesziette a kontaktust a közönséggel.*

Hiába ujitják fel a régi, kitünő darabokat, nem mennek. Ilyen sorsra jutnak a premier darabok is. .

A szinház anyagi csődje feltétlenül bekövetkezik, ha a szinpadon tovább erőszakolják a kelletlen darabokat. A Fifi véleményük szerint mentő szalmaszál lenne.

Csürös tanácsnok azzal felelt, — hogy ő ugyan nem barátja az ilyen daraboknak, de mivel nem akar reklamot csinálni azoknak, éppen ezért, *ha tanács elé kerül a dolog, nem fog külön véleményt bejelenteni.* — (Itt Csürös tanácsnok a Tüzek bemutatására gondolt, mely ellen ő külön véleményt jelentett be az erkölcs jogán s melyet éppen ezért — mindenki igyekezett megnézni.) — Elvi felfogásával ellenkezik ilyen darabnak a Csokonai szinházban való előadása, ami annál inkább indokolatlanabb, mivel a nagy szubvenciót az erkölcsi és müvészi nivó fenntarthatása céljából kapja a szinház, de a tradicionális elvet a Tüzek előadásával megtörve látja. Ezért tehát a Fifi is bevonulhat a Tüzek által nyitott kapun.

Kovács Terus arról igyekezett meggyőzni Csürös tanácsnokot, — hogy a Fifi eredeti szövegkönyvében nincsenek sikamlós dolgok, azok a fővárosi rendezés alkalmából pótoltattak; ők az eredeti, tehát a szolid Fifi-t akarják bemutatni. Annyira szolid lesz ez a Fifi, hogy a nők nem meztelenek lesz nek benne, hanem félmeztelenek.

Végül is abban állapodtak meg, — hogy *a szövegkönyvet átadják Csürös tanácsnoknak, aki már ma nyilatkozik, hogy kérhetnek-e kilátással a Fifi bemutatására engedélyt a tanácstól.*

—

A mi felfogásunkat ismeri a publikum. Éppen ezért senki sem magyarázhatja félre, ha ezuttal megjegyzést teszünk a Fifi bemutatására. Nem tudjuk ugyan, hogy az engedély megadása esetén mikor szándékozik a szinház bemutatni a Fifi-t, de alaposan gyanithatjuk, — hogy még *a husvéti ünnepek előtt. Éppen ez az, amihez megjegyzést fűzünk, — valószinüleg a szinház érdekében is. A nagyheti ünnepek idejében ugyanis az egész keresztény világ a vallásos elmélyedés, a profán dolgoktól való elvonulás ünnepeit üli. E hagyományos ünnepi hangulatot semmi esetre sem volna erkölcsös és célszerü megbolygatni. — A husvéti ünnepek után is van idő a Fifi bevonultatására.*

— **A Hadirokkantak** foglalkoztató ingóságközvetitőjét bizza meg eladó lakásának, ruháinak, butorainak értékesitésével. Kaphatók: sifonok, ágyak, éjjeli szekrények, 8 fiókos antik goubié, mahagoni asztalka, képek, ruhák, wertheim szekrény, mechanikai cimbalom, kézi szerszámok szerelőknek, ebédlő szekrény, pohárszék, ingaóra stb. Bővebbet Szent Anna-u. 12. alatt.

Hirdessen lapunkban.

Meghivjuk

t. vevőinket a legujabb angol női kabát, kosztüm és férfi szöveteink bemutatására.

Fischer Adolf és fia
posztó nagykereskedő
Piac 61.

Földárverés egyetlen árverezővel.

Kikiáltási áron ment át bérletbe az árverelt föld.

A mind élesebben jelentkező gazdasági depresszióra szomoruan jellemző volt az a nyilvános árverés, a melyet tegnap délelőtt tartottak a városházán, a dohánygyár előtti egy kat hold föld bérletére. Mig még néhány hónappal is akár nagy, akár kis földbérletekre tizesével vonultak fel az árverezők, most egyetlenegy jelenkezett: dr. Rugonfalvi Kiss István, egyetemi tanár. A kis földesek kikiáltási ára évi husz aranykorona volt s miután ezt megajánlotta Rugonfalvi Kiss Isván, a földbérlet az övé lett.

— **Mikor harangoznak a re templomokban.** A nyári fé évben szokásos köznap reggeli 7 órás harangozás április hó 4-én, azaz szombaton regget veszi kezde ét; en e folytatásaként a vasárnap és ünnep délutáni téli félévi 2 órás harangozás április 5., virág asárnap del utánjától tételek át délután 3 órára

— **Kereskedő Levente egyesület alakitása Debrecenben.** A jövő kereskedő nemzedék nevelésében és képzésében oly nagy hivatásu kereskedő ifjak „Levente" egyesületének megszervezésével Debrecen sz. kir. város törvényhatóságának Testnevelési Bizottsága a Kereskedő Társulatot bizta meg. A Társulat a „Levente" egyesület megszervező közgyülést folyó hó 29-én, vasárnap délelőtt fél 11 órától fogja tartani a Társulat disz termében.

— **A zsidó főiskolai hallgatók tanestélye.** A zsidó főiskolai hallgatók tanestélyüket ma este 9 órakor tartják a Kereskedelmi Csarnokban. — Meghivók nem lettek kibocsátva. Nagy tombolajáték lesz. — Jegyek már csak csekely számban este a pénztárnál kaphatók.

— **Hol nem lesz villamos áram.** Értesitjük az áramfogyasztó közönségünket, hogy folyó hó 28-án reggel 5 órától déli 12 óráig a hálózatunkon eszközlendő munkálatok miatt a Péterfia-utcán, (Egymalom Csapó-utcáig) Füvészkert-utcán és Kálvin-téren nem lesz viz szolgáltatás. — Vil. vállalat.

— **Aki csernyőket csal ki javitás ürügye alatt.** Néhány nappal ezelőtt Pástyán Ferencné Martinkai lakosnál megjelent egy 40 körüli alacsony vékony termetü kissvastag hangon beszélő asszony s csernyőket csalt ki javitás végett. Lehet, hogy többeket megkárositott ez az ismeretlen asszony, igy a rendőrség felhivja a hozzánlókép n megkárosultakat, hogy je ent ezzenek a rendőrségen. Egyideiüleg nyomozást indított az csernyőkben utazó csalónő ellen.

— **Kifosztott éléskamara.** A vagongyár melleti épült Ujkolónia 2. épületének földszintjén levő 1. sz. lakáshoz tartozó éléskamrába alkalmi betörő tett látogatást. A károsult Szabó István máv. altiszt feljelentésére megindult nyomozat megállapitotta, hogy az éléskamra ablaka rosszul záródott és a nyomására kinyilt. A betörőnek könnyü dolga volt, egyszerüen benyomta az ablakot és onnan ellopta az összes élelmiszereket. Elvitt 1 bödön zsir 20 kilogram tartalommal, 2 kenyeret, 1 zsák tengerilisztet, 1 zsák tengerit és 1 üres hatizsákot kb. 1 millió korona értékben.

Kávéházban, vendéglőben, fodrásznál követelje mindég a Debreczent.

Születések.

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be Sum Dávid kereskedő, fia halva született, — Kolcsó Doleff konyhakertész, fiu Miklós, — Bene József villamoskalauz, fiu István László, — Kerékgyártó Sándor lakatos mester, fiu Sándor, — Holezheim Károly Mátyás huszár százados, fiu Wigand Mátyás Károly, — Baka Károly cipész segéd, leány Ilona Ida, — Molnár Margit dohánygyári munkásnő, leány Irén, Balog Ferenc, fiu Ferenc, — Nagy Lajos cipész, leány Katalin, — Torma Gábor máv. kazánkovács, (ikrek) fiu Antal Gyula, leány Aranka Anna, — Koszta Lajos cipész, leány Ilona, — Galgóczy Lajos vendéglős, fiu Zoltán Lajos Caster, — Margán Gábor gyári m. fiu Imre.

—

Halálozások.

A debreczeni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be Hüse Ferenc ref. 83 éves, Vendégutca 18., Vass István ref. 28 éves, Irén-utca 32., Farkas Juliánna ref. 6 hónapos, Pilisvörösvár, özv. Asztalos Benjáminné Kám Rozália rk. 76 éves, Árpádtér 4., Sütő Sándor ref. 18 napos, Diószegi-utca 19, Horváth Mátyásné B. Kiss Mária ref., Püspökladány. — Holtá nyilvánítások: Hiász Anton rk. 22 éves, Grác, Waldher Richard rk. 40 éves, Ihorn, Nagy Ferenc rk. 22 éves, Ibiste, Fuchs Ferenc rk. 39 éves, Mitterlossnitz, Levota József gk. 23 éves, Grabeszt, Rohorszky József rk. 34 éves, Pestó, Sutak Constantin gk., Diridelna, Vodepp Auguszt rk. 57 éves, Szt. Georgen, Koza János rk. 26 éves, Horgos, Gordán Péter gk. 22 éves, Sipotkamarád, Milosev Jate gk. 21 éves, Gád, Graov Györgye gk. 22 éves, Blen kemező, Felofiacsuk Alászi gk. 41 éves, Jablonca, Gorbán Péter gk. 22 éves, Sipotkamarád.

—

— **Menettérti jegyek a máv. összes vonalain.** Az Államvasutak az utazóközönség kényelmére életbelépteltek a belföldi utazásokra szóló tur-retour jegyek rendszerét. Az uj jegyek 60 napig érvényesek, mely időn belül ugy az oda, mint a visszautazásra szóló jegyszelvény bármikor felhasználható. A menettérti jegyeket ugy Budapesten, mint vidéken a városi jegykiadó helyek adják ki.

— **Ritter Anna zongoraművésznő hangversenye.** Ritter Anna ismert nevü, kiváló zongora művésznő április 4-én, szombaton este tartja debreczeni hangversenyét a zenede disztermében. Jegyek Springer könyvkereskedésében kaphatók.

— **Közkivánatra** jön „Quo vadis".

— Ma **tárgyalja a törvényszék Szép Miklós bünperét.** A debreceni törvényszék Lakatos Gábor dr. büntetőtanácsa ma délelőtt 9 órára tüzte ki a sikkasztás miatt letartóztatott Szép Miklós bünperét. A törvényszéki főtárgyalás érdekes előzménye, hogy Szép Miklós védője hetekkel ezelőtt kérte a vádlott szabadlábra helyezését és fel is ajánlott 10 millió korona óvadékot. A Tábla azonban csak 200 milliós óvadék ellenében járulhatott hozzá a szabadlábrahelyezéshez. A Lakatos tanácsban szavazóbirák Harsányi Géza dr. és Tóth János dr., ügyész Bod Kálmán dr lesz. A védelmet pedig Fényes Endre és Jenő dr. látja el. A tárgyalás iránt rendkivüli érdeklődés nyilvánul meg.

Kigyuladt a sóstói erdő.

Hatvanezer négyszögöl területen pusztított a tüz.

Tegnap délután a Sóstón tuli, ugynevezett Himerdő részen, a Tolvaj laposon

hatvanezer négyszögöl területen erdőtüz volt,

melynek lángnyelvei füstölve futottak át a száraz avaron és falombon. Csakhamar óriási területen égett az eerdő avarja. A tüz nyaldosta és perzselte magát a faállományt is, de szerencsére az erdő fái nem fogtak tüzet. Igy i snagyon megperzselődtek a fák, mintegy 70—80 cm. magasságban. Az igy előállott kárt pontosan még nem állapitották meg, de előre látható, hogy

a faállomány 10 százaléka a tüz martaléka lett.

A sóstói csendőrőrs azonnal jelentést tett a tüzről és megejtette a nyomozást, amely szerint a kótaji határig nyuló erdőben a tüzet arra járó szomszédos pásztorok okozták, akik az erdőben tüzet gyujtottak. — Gyurkovics, gazdasági intéző kiszállt a veszedelem szinhelyén. Becslése szerint a tüz mintegy hatvan köbméter hasábfának megfelelő famennyiséget tett tönkre, tehát 12—14 millió kárt okozott.

A takaréktüzhelyen sütötte nyolcéves fiának kezét egy bestiális anya.

Minden áron szabadulni akart a gyermekétől, ütötte verte.

Budapest, március 28. Pár nappal ezelőtt megjelent a IV. kerületi kapitányság Szerb utcai épületében egy miniszteri tanácsos felesége, a ki panaszt emelt egy asszony ellen, mert — mint mondotta — tudomása van arról, hogy Guzsilla Borbála, a ki vadházasságban él egy Dózsa József nevü, 24 esztendős kocsissal, az Orczy-tér 2. számu házban állandóan bestiálisan veri, kinozza 8 esztendős fiát: Guzsilla-Dózsa Józsefet.

Az asszonynak a kegyetlenkedési rohamai az utóbbi időben már odáig fejlődtek, hogy a vele egy házban lakók szinte óránként hallották a falakon keresztül a 8 éves kis fiu idegrázó sikoltását.

A panasz tárgyában megindult a nyomozás, Bobolyesov Gyula, detektivfelügyelő vezetése alatt. A nyomozás megállapitotta azt, hogy az asszony azért ütlegelte álandóan a gyermekét, mert igyekezett a fiutól megszabadulni. Tanukat hallgattak ki, akik egyértelmüleg vallották, — hogy több izben Guzsilla Borbála, mint régen a katonáéknál volt szokásban,

kikötötte a fiut és addig hagyta függni az ablakdeszkán, mig a gyermeken fuldoklási rohamok nem jelentkeztek.

Pár nappal ezelőtt a 8 éves gyermek délelőtt átment egyik szomszédjukhoz, ahol egy ágyban fekvő férfinek a nadrágjából — mely a széken hevert — kicsent 40.000 koronát. Mikor a szomszéd asszony a fiu anyjának e miatt panaszkodott, Guzsilla Borbála

a gyermek kezét a takaréktüzhely forró vaslemezére szoritotta

s mire észrevették a szomszédok az anya gonosz tettét, a szegény gyermek oly sulyos égési sebeket szenvedett, hogy

azonnal kórházba kellett szállitani.

Mikor a dunai kapitányságon a különös panasz tárgyában magát a sokat szenvedett kis fiut is kihallgatták, karján és kezén orvosi kötés sel jelent meg. A IV. kerületi kapitányság természetesen bünügyként kezeli Guzsilla Borbála cselekedetét.

A szenzációs angyalföldi őskori leletnek hasonmásai vannak a debreceni muzeumban.

A sámsoni ásatásból kikerült bronzbográcsok ugyanolyanok, mint az angyalföldi aranytálak.

Nagy szenzációt keltettek az egész országban azok az őskorból származó aranyedény-leletek, melyekre a napokban a fővárosi Angyalföldön bukkantak. A fővárosi lapok terjedelmes cikkekben számoltak be a leletekről s szakértői nyilatkozatokkal világitották meg azok nagy jelentőségét. A szakértők szerint különösen az emeli e Krisztus előtti évezredből, az u. n. „hallstatt"-i korból származó aranyedények becsességét, hogy eddig ilyeneket Magyarországon nem találtak.

A fővárosi lapok fényképfelvételekben mutatták be a három aranyedényt. A közölt képek alapján

meglepetéssel és nem kis örömmel állapitotta meg Zoltay Lajos, a debreceni városi muzeum igazgatója, hogy az angyalföldi leletekkel kivitelben teljesen mg egyező edényei vannak a városi muzeumnak is.

Alkalmunk volt beszélni Zoltai igazgatóval, ki elmondta, hogy a sámsoni területen 1911-ben általa folytatott ásatások folyamán hat darab bronzedény került napvilágra — ezek között három kétfülü bográcsés három kisebb szilke.

Ezekről az edényekről már akkor megállapitották, hogy a Krisztus előtti évezred őskulturájának maradványai. A sámsoni leletekkel tizenegyre emelkedett a városi muzeum bronzkori edényeinek száma s igy számra nézve az országnak első gyüjteménye lett.

Zoltai igazgató összehasonlitotta a muzeum bronz bográcsait az angyalföldi aranytálak fényképeivel s rájött, hogy

a két leiet tárgyai teljesen azonos stilusban készültek. A diszitések a bográcsokon és tálakon teljesen ugyanazok, különösen a felső peremen alkalmazot u. n. „pancolás"-ok mutatják ki a leletek egyezőségét.

Zoltai igazgató ezek alapján azt következteti, hogy a sámsoni leletek ugyanabból a korból származnak, — mint az angyalföldi leletek.

Mind a kettő a Krisztus előtti hallstatti kultura müremeke.

Különbség csupán az anyagban van, mert a sámsoni lelet bronzból való. Zoltai igazgató szerint ez nem von le értékéből, annál inkább, mert bronz edényeket is csupán a főemberek használták, a szegényebb osztályok agyagedényeket ismertek csupán. A sámsoni lelet is fejedelmi kincs volt. Muzeális szempontból ugyanolyan megbecsülhetetlen az értéke, mint az angyalföldi leletnek.

Ezek szerint tehát a szenzációs angyalföldi leletnek osztozni kell a hirdicsőség és muzeális érték tekintetében az ugyanabból a korból származó debreceni bronz bográcsokkal

A „Debreczen" telefon száma: 789.

Liptay Olga királysértési pörét elnapolták.

Budapestről jelentik: Liptay Olga „Megértés" cimü folyóiratában 1923. folyamán több cikket irt, amelyek tartalmával néhai I. Ferenc József és néhai IV. Károly ellen sértéseket követett el. A büntetőtörvényszék Töreky tanácsa ma tárgyalta ezt az ügyet, amely alkalommal Liptay Olga másfél órán keresztül védekezett. Hangoztatta, hogy minden állitását igazolni tudja. Védekezése több izben hangos derültséget váltott ki az ügyészi és a birói pódiumon. Azután Moldoványi ügyész állt fel, aki azonban előzőleg a vádlott eltávolitását kérte. A biróság nem adott helyt az ügyész előterjesztésének. Végül a Töreky tanács elnapolta a főtárgyalást annak megállapitására, hogy megállja-e a helyét a vádlott védekezése, hogy a Schadl tanács már lefolytatta ebben az ügyben a tárgyalást.

— **Spiegel Rózát megbüntették hamis név használatáért.** Spiegel Rózát, az ismert szélhámos nőt Debrecenbe toloncolása után hamisnév használata miatt dr. Tóth Sándor rendőrbiró elé állitották, aki a szélhámosnőt 50,000 korona pénzbirsággal sujtotta. A rendőrbiró ezen itéletét Spiegel Róza megfelebbezte a rendőrkerülethez. Másodfokon az itéletet megváltoztatták oly módon, hogy Spiegel Rózát hamis név használatáért 200,000 korona pénzbirságra itélte el a rendőrkerületi főkapitányság. Az ujabb itéletet tegnap hirdette ki Spiegel Róza előtt dr. Tóth Sándor rendőrfogalmazó, aki e végből kiszállott az ügyészség fogházba.

— **Üvegkereskedelmi Részvénytársaság** (Tiszapalota) a képkeretezést bevezette. Minden e szakmába vágó munkát a legolcsóbban vállal.

— **Ifj. Zelinger** jutányos árban fest cimtáblákat Kálvin-tér 4.

— **Alaptőke emelés előtt álló Gazdasági Takarékpénztár Részvénytársaság 4320 darab részvénye elővételi joggal jutányos áron eladó. Cim a kiadóhivatalban.**

— **Varrógép javitások lelkiismeretesen és legolcsóbban Singer & co varrógép részvénytársaságnál Debrecen, Piac-u, 79.**

— **„Meteor"-ban** vasárnap „Elveszett hajók szigete", nagy attrakció és a „Szent év megnyitása Rómában".

x **Tükörgyártás, üvegcsiszolást régi tükrök ujraöntése Sipkovics Béla üvegmüipari vállalata Szív-utca 14/15. Telefon 35—**

— **Svájci pikó** és pedál női szalmakalap 80-tól 120 000 koronáig a Kalapüzemben, Piac-u. 9 Bika-szálloda mellett. Átalakitás 60.000 kor.

— **Mit hirdet ma az Ingóság közvetitő?** (Hatvan-u. 1. ref. püspöki palota, az udvarban. Telefon 11—90. Elérkezett az ideje annak, hogy a fix fizetésü kisemberek is fedezhetik szükségleteiket. Lehetővé teszi ezt a Hatvan-ut 1., a püspöki palotában levő Ingóság közvetitő, amely részletfizetésre is árusítja: kanapékat, angineti, zefirket, paplanokat, férfi és női ruhákat, félruhaszövetket, hozzávalókkal, papirosasztal és ágygarnitúrákat, futószőnyegeket, órákat, tükröket, függönyöket, butorokat, magános ágybetéteket, sekrényeket, divanyokat, hintereket, székeket, asztalokat, toilette yossziróroket, vasrácsokat, szentképeket és minden élelmi gőságokat. Oriási előny mindenkire nézve, hogy egy helyen vásárolhat mindent. Az Ingóság közvetitő (Hatvan u. 1.) el dásra is elvállal butorokat és mindenféle ingóságot.

Metil-alkoholmèrgezés következtében meghalt egy klinikai laboráns.

A hólttestet felboncolták

Néhány nappal ezelőtt Baranyay János 45 éves klinikai laboráns mérgezési tünetek között megbetegedett s átszállították a belgyógyászati klinikára, ahol csütörtökön meghalt.

Baranyay János halálát bejelentették a kir ügyészség n. Minthogy a halál okát nem sikerült megállapitani. Preineszberger Jenő táblabiró a központi vizsgáló bíróság elnöke, elrendelte Baranyay János holttestének felboncolását.

A boncolást csütörtökön végezte dr. Horváth Arthur törvényszéki orvos dr. Nagy egyetemi tanársegéddel. A boncolás Baranyaynál Metil-alkohol mérgezést állapitott meg. Most a vizsgálat azt igyekszik tisztázni, hogy Baranyay a Metil-alkohollal hogyan mérgezte meg magát.

Arra vonatkozólag is széleskörü vizsgálat indult, hogy a mérgezés folytán valaki nem-e tehet mulasztás.

A vizsgálat során több laboránst fognak kihallgatni a vizsgálóbiróságon.

Megfőtt egy tifuszgyanus öregasszony.

Bünös gondatlansàg a budapesti fertőtlenitő intézetben.

Budapest, március 28. A mult év április havában a kerületi tiszti orvos intézkedésére özvegy Hammer Györgyné nevü 72 éves napszámost kivitték a fertőtlenitő intézetbe, mivel tifusz-gyanusnak találták és a szabályok értelmében 52 fokos vizben meg kellett volna őt fürdetni.

Az intézet két női alkalmazottja: Fövény Imréné és Kovács Mihályné

beültették az önmagával tehetetlen öreg asszonyt a kádba és ráereszlették a forró és hideg vizet

és azután eltávoztak. Csak egy óra mulva jöttek vissza. Ekkor vették rémülten észre, hogy özvegy Hammer Györgynét

közvetlenül a forró vizes csap alá ültették és az öreg asszony a szó szoros érelmében megfőtt.

A gyorsan oda hivott mentők már csak a beállott halált konstatálhatták.

A két asszony ellen az ügyész vád iratot adott be és az ügyet ma tárgyalta Kreizler Miklós dr. áblabiró tanácsa. A biróság figyelembe vette az enyhitő körülményeket és a két asszonyt egy egy hónapi fogházra itélte, de az itélet végrehajtását felfüggesztette.

Ma nem drágult a buza.

Az amerikai áresés hatása a pesti tőzsdén tartott irányzatban nyilvánult, az árak emelkedése — mely napok óta tartott — ma megszünt, az árak változatlanok maradtak, — Buza és tengeriben élénkült az üzlet.

Rozsban és tengeriben élénk üzlet volt, zabban kisebb a forgalom, a lisztpiac üzletetlen, kötés nem is volt. Ennek ellenére az irányzat rendkivül szilárd.

Hivatalos árak. Buza 76 kg-os tiszavidéki 520—522, pestmegyei és dunántuli 517—520, 78 kg-os tiszavidéki 530—532, pestmegyei és dunántuli 527—530, rozs 470—475, takarmányárpa 340—350, sörárpa 450—470, köles 250—260, zab 390—410, tengeri 245—250, korpa 230—235 ezer korona 100 kg-ként Budapesten.

Csekély javulás az értéktőzsdén.

A tőzsde megnyitásakor alacsonyabb árfolysmokon kötöttek üzleteket, később azonban a nagybankok közbelépése folytán mérsékelt árjavulás állt be. Magasabb árnivó csak azért nem fejlődött ki, mert a forgalom folyton csökkent. A Nemzeti Bank kamatláb leszállitásának hatása nem volt érezhető.

Az utótőzsde tartott.

A mai prolongálások simán folytak le. Kevés üzletet kötöttek meglehetős alacsony áron. Az irányzat általában tartott volt.

Árfolyamok: Magyar Hitel 403, Ohitel 149, Pesti Hazai 2600, Bors. Misk. 192, Kőszén 3135, Ganz Danub. 2500, Rima 137, Cukor 2150, Östermelő 190.

Zürichi zárlat

Páris 2750, London 2481, Newyork 518, Brüsszel 2665, Milanó 2120, Hollandia 206.75, Berlin 123, Bécs 73, Szófia 377 fél, Prága 1540, Varsó 100, Budapest 72, Bukarest 247 fél. Belgrád 820.

Az aranykorona árfolyama

Egy aranykorona (a dollár hivatalos jegyzésének pénztárfolyamán számitva) 14,604 fél papirkorona.

Nemesfémjelentés

Ezüst 1 koronás 5800—6000 forint 15500—16000, arany 20 kor. 280000—284000 korona.

Ferencvárosi sertésvásár.

Szabadvásári maradvány 507 sertés és 9 süldő. Erkezett 257 sertés és 60 süldő. Árak: könnyü 15—17, nehéz 20—20.5, zártvásári maradvány 37, amelyből 10 a fenti árakon kelt el.

Darab	Vétel	Eladás
Dollár	71850 K	72480 K
Angol font	344000 K	347000 K
Hollandi forint	28425 K	28701 K
Francia frank	3835 K	3859 K
Svájci frank	13804 K	13958 K
Léva	515 K	523 K
Cseh korona	2121 K	2141 K
Lira	2959 K	2977 K
Lei	336 K	338 K
Dinár	1119 K	1149 K
100 n. márka	16944 K	17108 K
Lengyel márka	13705	13859
Osztrák korona	10140	10200

Sport

A vasárnapi labdarugómérkőzések

eredményei nagy hatással lesznek a bajnoki tabella kialakulására. Különösen áll ez a helyezéseket tekintve, mert itt még a legnagyobb bizonytalansággal állunk szemben és ezt a helyzetet fogja tisztázni a holnapi mérkőzések eredménye. A NyTVE—DKASE mérkőzésből ha a DKASE kerül ki győztesen, saját pozicióját lényegesen megjavitja, viszont a NyTVE-nek még van alkalma a többi mérkőzéseken bajnokságát bebiztositani. — A DTE—DVSC mérkőzés favoritja a bajnokcsapat, noha tudjuk, hogy a DTE épen ellene szokta legjobb formáját kijátszani. Holnap legjobb fedezetsorával Megyeri—Fejér—Szlamek felállitásban indul a küzdelembe s minden reménye meg van arra, hogy a fővárosi mérkőzések tüzében megedződött DVSC ellen sikeresen vegye fel a küzdelmet.

DEAC II.—DVSC II.

mérkőzés kerül eldöntésre vasárnap délután 3 órakor a szövetségi dijért a Nagyerdei pályán.

Budapesti eredmény.

BTC—VAC 1:0 (1:0)

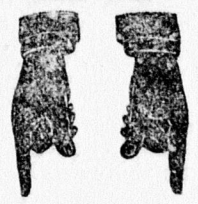
A vasárnapról elmaradt első osztályu bajnoki labdarugó mérkőzést pénteken délután játszották le. A várakozás ellenére a BTC legyőzte a VAC csapatát, amelyre mai játéka után alig lehetett ráismerni. A gol az első félidő 28-ik percében esett. — Horváth III. áttörte a VAC védelmét és 25 méteres rugása után a labda Fischer kapus felett a hálóba jutott. A BTC játékosai közül a két Gruber hátvéd s Borsányi a legjobb fedezeti játékos érdemel emlitést. A mérkőzés egyébként igen alacsony szinvonalon mozgott.

TISZÁNTULI HIRLAP
könyvnyomdavállalat
R.-T.
Varga-utca
5.
TELEFONSZÁMOK: 788. és 789.
Készit
a legolcsóbb árak
mellett mindenféle nyomtatványt
gyorsan és legizlésesebb kivitelben

Urada'mi tisztán kezelt tej
turó t ejfel és vaj egész napon át kapható az udvarban
Csapó-u. 8. Lévainál

Bérautók
Éjjel—nappal.
Telefon 2—99 vagy 14—11
Városban félórank-ént
40,000 K
Pannónia Autógarage
PIAC-UTCA 42.

Króh Vilmos
Debrecen
Dégenfeld-tér
10. sz.
olcsó versenycikkeinek
árjegyzéke.

Amerikai ruhaselyem minden szinben	mtr.	75.000 K
100 cm. széles valódi japánselyem 50 szinben	„	98.000 K
Nyers selyem divatszinekben ruhákra	„	75.000 K
Crep de schine nehéz minőség minden szin	„	150.000 K
120 cm. széles gabardin női ruhaszövet	„	35.000 K
100 cm. széles schottis ruhaszövetek szép divat szinekben	„	35.000 K
120 cm. széles tiszta gyapju ruhaszövet minden szin	„	70.000 K
120 cm. széles tiszta gyapju colin szövet minden szin	„	145.000 K
140 cm. széles angol kockás vagy sima kelme	„	130.000 K
120 cm. széles eredeti francia eponge a legdivatosabb mintákban	„	85.000 K
A békeidők legkeresettebb anyaga a szerb vászon divatminták		11.500 K
Angol ing zefirek	„	22.000 K
Eredeti francia liberty sima szinek	„	30.000 K

Karton, voile, kék festő kanavász, angin sok ezer mtr. átlag árban 18.900 K
Francia batist schifon 14.500 korona

120 cm. széles francia grenadin minden divatszin	mtr.	39.000 K
Kétszemélyes paplan fehér vattával	drb.	330.000 K
Egy pár női harisnya már		10.000 K-tól

Apró hirdetések

Öt lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért **felad a Debreczen, Debreczeni Független Ujság, Egyetértés, Hajduföld** vagy **Tiszántuli Hirlapkiadóhivatalában** vagy a **Hegedüs és Sándor R. T.** (Piac-u. 34.) vagy az **Acél Henrik** (Piac-u 24.). **könyvesboltjának pénztárá**nál. — Állami apróhirdetés 10 szóig 8000 korona, minden további szó 800 korona — Vastagbetüvel szedett apróhirdetés. levelezés és kereskedelmi apróhirdetés dija dupán számitta.k

AJÁNLAT

Téglát legelőnyösebben Hortobágy Téglagyár r. t.-nál vehet Szent Anna utca 11. sz. 244

A Fehérló étterem árai: (Hunyadi utca 1. szám.) — 4 fogásos menü 16.000, 2 fogásos vacsora menü 15000 Naponta választékos villás reggeli zona reggeli 400. Egy pohár sör 400, 1 liter kecskeméti bor 18.000 korona. — Tisztelettel: *Gazdag József* vendéglős.

16 ezer korona 1 liter kitünő fajbor. Révi, Hatvan-u. 76. 211

Ki ad kölcsön 6 millió koronát, kumat fejében adok 1 butorozott szobát vagy itnélkül magános egyének vagy fiatal párnak. Cim a kiadóban. 265

Kertek, udvarok parkirozását, tenniszpályák csinálását, gyümölcsfák oltását helyben és vidéken is vállalom. Cim a kiadóban. H188

Sérült, de teljesen használható kát ránypapir és bőrlemez olcsón kapható: Keménynél, Deák Ferenc-utca 24. sz. E638

Lakás és koszt kapható József kir. herceg-utca 50., hátul az udvarban. E639

Bor, saját termelés, az ismert minő ségü bakaros csak 16.000, literenként kapható egész vasárnap, Poroszlay-ut 53. E661

Poloskairtást vállalok helyben és vidéken a legolcsóbb árakkal, Szücsné, Baross-utca 1. H184

Ujházi sajáttermésü ó- és ujbor — nagyobbrészt rizling — kisebb hordó tételekben is kapható Tóby József termelőnél. Széchenyi-utca 45. H185

LAKÁS, ÜZLET

Nagy lelépést, vagy békebeli házbért fizetek két-vagy három szobás lakásért a központban. Értekezhetni lehet Kandia-utca 4/b. alatt. 100

Butorozott szoba, butorozott konyhával ápr. 1-től gyermektelen családnak kiadó. Rákóczi-u. 55. F163

Utcai modern lakás butorozva kiadó. Hüvelyes 10. Emelet. 258

Butorozott szobába lakótársnőt keresek konyhahasználattal, Zöldfa-utca 12. 266

Kiadó egy vendéglő 3 szobás beköltözhető lakással. Cim a kiadóban. 263

Aranyat ezüstöt, brilliánsat, hamis fogat legmagasabb árban veszek! STEINER MIHÁLY Hatvan-u. 2. I. em.

Egy csinosan butorozott szoba — azonnal kiadó. Darabos-utca 35. E663

Két szoba, konyha kamarás lakás eladó. Kórház-utca 5. E650

Kiadó, orvosi rendelőnek is alkalmas két szoba, egyik butorozva. Értekezni József kir. herceg-utca 35., I. em., özv. dr. Katona Józsefné E640

Lakásomat azonnali beköltözésre minden elfogadható áron átadom teljes berendezéssel. Lakásom egy szoba, konyha, spejz, nagy pince mellék helyiségekből áll. Széchenyi utca 16., keresztépület. Sapkakészitőnél. F202

Különbejáratu butorozott szoba kiadó, Beresényi-utca 46. E635

Egy különbejáratu butorozott szobához egy urasnő vagy hivatalnoknő társ keresteik, Beresényi-utca 42. Ugyanott butorozott szoba félkonyhával kiadó. 267

Két szoba, konyha, előszoba átadó. Cim a kiadóban. 273

Butorozott szoba két ággyal kiadó. Varga-utca 6., 5. ajtó. 270

Butorozott szoba szolid nő vagy férfinek kiadó. Bundi-utca 15. sz. — Weiszné. 275

KERESLET

Műhelyt keresek „Első Debreceni Csipkeüzem" részére, Simonffy-utca 15. sz. E592

Fényképezőgépet, lehetőleg redőny zárasat keresek megvételre. Telefon 107. sz. E641

Kettő, esetleg négy lónak való istállót keresünk a város belterületén. Ajánlatokat Hangya irodába, Rózsa-utca. 2sz. kérünk. H192

Buzakölcsönt keresek 50—80 mázsá ig betáblázásra. Bocskai-tér 7. 268

Kerékpárt sokat használtat, veszek. Bethlen-utca 23. E647

ÁLLÁST KERES

Intelligens, polgárit végzett urileány, szerény igényekkel gyermekek mellé ajánlkozik bárhová. Megkeresések lelkészi hivatalhoz, Bihartordára intézendők. F205

Szép irásu, irodai gyakorlattal rendelkező fiatalember bármilyen állást elfogad. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában. E634

Intelligens uri nő ajánlkozik házvezetőnőnek. Cim az Egyetértés kiadóhivatalában. E637

ÁLLÁST KAP

ÜGYES FIU cipésztanulónak fizetéssel felvétetik. Czina, Ceglédutca 9.

Gyermekszerelő nőt kis gyermekhez keresek. Kálvin-tér 3. I. em. E610

Kimérő vagy főpincér felvétetik. Cim a kiadóban. E608

Gyümölcsárusláshoz a pályaudvaron jó megjelenesü fiuk és lányok állandó alkalmazásra felvétetnek. — Késes-utca 28. sz. H190

Ügyes takaritónő felvétetik. Hatvan-utca 53. I. meelet. E648

Komenciós kocsis felvétetik. Harmados krumpliföld és feles dinnyeföld kapható. Széchenyi-u. 50. E649

Deutsches Fräulein (möglichet) Kindergärtnerinen wird zu zwei Mädchen gesucht. Dr. Sajó, Deák Ferenc-utca 6. F201

Gyakorlott varróleányok felvétetnek. Széchenyi-utca 7. Emelet. F206

Kézi asszony, mosónő felvétetik. — Kossuth-utca 23. E642

Borbélysegéd kisegiteni felvétetik: Hencz fodrász, Böszörményi ut 23. sz. E643

Perfekt német társalgó kerestetik. Cim a kiadóban. E644

Gyermekszerelő házvezetőnőt keresek. Kossuth-utca 45. szám., keresztépület. E645

Pénztárnoki állást keresek. Piac 30.,órásnál. E646

ELADÁS

Varrógép jókarban lévő (Singer) szivarhajó, kifogástalanul varr — 1 millió 200000 K-ért eladó. Kölcsey u. 5. balra I. ajtó. Csapó-u. mellett.

Autó eladó — üzembiztos 6 üléses, fuvarozásra alkalmas Mathis gyártmány teljes felszereléssel, 8 pótgumival — 45 millióért. — Megtekinthető Arany Bika garázsban. 125

10 hold prima fekete föld rendkivül jutányosan eladó. Szent Anna-u. 11. sz. 243

Ondódon, Veréb-düllőben, a 7. km.-nél eladó 4—6 hold föld. Értekezhetni Batthyányi-u. 17. ügyvédi iroda. H170

Bor, kitünő, zamatos, házhoz kihordva 1 liter 16.000 korona a Halász-féle vendéglőben, Simonyi ut 2, Margit-fürdő sarkán. F185

Hajdubagoson 3 kat. hold termő szőlő, felszereléssel eladó. Értekezhetni: Arany János u. 50. Ugyanott bagosi ó és uj bor, literenként és hordótételekben kapható. E507

Kismacson a Dragota-féle birtokból 18 és 20 hold elsőosztályu föld részletekben is előnyösen eladó. Dr. Pécsi ügyvédnél, Verbőczy-utca 2. 191

Forgalmas helyen, jó forgalmu hentesüzlet teljes felszereléssel, elköltözés miatt eladó. — De bármilyen más üzlet céljaira is kitünő. — Értekezni lehet Deák Ferenc-u. 20. szám. Soosnál. 251

Eladó Nap-utca 1. számu ház és ócska butor. F195

Eladó 20 hektoliter homoki fajbor, egészben vagy hordószámra is, Péter fia-utca 54. sz. H182

Féderes uj kocsik eladók. Nagy Gyula kocsigyártó, Erzsébet-utca 17. E616

Eladó 200 négyszögöl házhely körülkeritve, Kinizsi-utcán. Értekezni Juhász Sándor vendéglősnél, Csillag utca 21. E617

Mindenre reklámnál többet mond a **Földvári**

Deb. I. Elektrotechnikai gyár, **Széchenyi-u. 55.** Telefon 168. — 25 éve bira a közönség bizalmát

Eladnám marosvásárhelyi házamat vagy elcserélném debreceni házért. Csernátom, Hajó-utca 4. H191

Boldogfalva-utca 17. sz. ház és bánki föld épületekkel eladó. Ugyanott plymouth tojások kaphatók. Értekezhetni Mester utca 29. H193

Rézgyermekágy, csillár, képek, női iróasztal, gazrezsó, összecsukós vaságy, ágyteritők, edények, 44-es férfi cipő, mosóteknő eladók. — Hungária cukorkaüzlet, Piac 55. H189

Szováti cserép Komlóssy-ut 43. eladó. Tulajdonos Batthyányi-uca 5. sz 269

Bodai szőllőbe 2 nyilas szőllő vasárnap délután a csőszháznál önkéntes árverésen eladó. E651

Lószerszám parádés és igás eladó. Szentanna-u. 7. E652

Kerékpár uj és méhkaptárok eladók. Szentanna-u. 7. E653

Igásszekér, 7 sukkos, stráfszekér, féderes kocsi eladó. Szentanna-u. 7. E654

Ebédlőkredenc márványlappal, — kerti asztal, székek és egy 160 cm. széles perzsa szövoszék eladó. Szent anna-u. 29., földszint, utcai lakás. E655

Férfi tavaszi kabát és cipők eladók. Batthyány-u. 16. sz. 656

Egy hordó káposzta eladó. Nyil-u. 134. szám. E657

Eladó kivágott vastag akácfák. Szappanos-u. 16. E658

Eladó Köntöskert, Szabolcs-u. 26. sz. alatti szőlőskert. — Megtekintés után értekezni dr Borbély Miklós ügyvédnél, Sassu. 3. E659

Antik vendég háló, ágy, szekrények, helyszüke miatt eladók: Piac utca 56. 274

5 hektó kerti bor eladó: Nyil utca 118. 272

Eladó haszonfa, itató vályunak is alkalmas, 2 és 4 méteres száraz, faragott tölgyfák és különféle méretü száraz gömb fenyőfák: Kinizsi u. 33. szám. 271

VEGYES

Diszkréció. Levelét későn kaptam, várjon az ön által jelzett helyen 29-én d. u. 4 órakor.

Tisztviselő telepen gyümölcsöskert kiadó. Értekezhetni Széchenyi-u. 46. emelet. E165

Nyári rózsa vetőburgonya állandóan kapható Csapó-u. 35. udvarban. 255

Butorozott szoba külön lépcsőfeljáratával, előszobával, klozettel, villanyvilágitással és vizvezetékkel kiadó. Bethen-u. 67. E660

Hét hold föld a Diószegi-uton dinnyének kiadó. Bethlen-u. 49. H186

Egy hold szőllő a Vágóhid báta mögött felébe kiadó. Értekezni Szivutca. 3. H187

„Diszkréciós". Levelét későn kaptam. Várjon az ön által jelzett helyen 29 én, d. u. 4 órakor.

„Naturfreund" jeligére levél van a Független kiadóban. F203

Független fiatal leány megismerkedne jó kedélyü uri fiuval. Választ Független Ujság kiadójába „Süt a nap" jeligére. F204

„Ciklámen", „Kikelet" levelük van. E632

PRECZ kárpitos Hatvan u. 41. Heverek, divány, szalon- és bőr garnitura leszállitott árban kapható

Szakszerü készitése **Szabó János** épületes asztalos mesternél, Szent-Anna-u. 25. butor-

